

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/136/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122010670
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Réves
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122010670.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Révesa a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a Mgr. Michala Polláka, v trestnej veci odsúdeného A. B., v konaní o návrhu občianskeho združenia Mládež ulice, so sídlom Pekná cesta 2510/4A, Bratislava - Rača, IČO: 36069744 o podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti Občianskeho združenia Mládež ulice, so sídlom Pekná cesta 2510/4A, Bratislava - Rača, IČO: 36069744, proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 20.05.2022 sp. zn. 2PP/71/2022, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 25.10.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písm. c/ Trestného poriadku sa sťažnosť Občianskeho združenia Mládež ulice, so sídlom Pekná cesta 2510/4A, Bratislava - Rača, IČO: 36069744, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2, ods. 3 Trestného zákona zamietol návrh občianskeho združenia Mládež ulice, so sídlom Pekná cesta 2510/4A, Bratislava - Rača, IČO: 36069744, z 29.03.2022 na podmienenečné prepustenie odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XX, D. - E., z výkonu trestu odňatia slobody uloženého rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 7T/3/2014 z 3. júla 2014 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 7T/3/2014 z 3. júla 2015 a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Tos/81/2015 z 19. augusta 2015 vo výmere tri roky so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý na základe uznesenia Okresného súdu Trnava sp. zn. 7Nt/10/2016 z 15. februára 2016 a uznesenia Okresného súdu Levice sp. zn. 4Nt/73/2017 z 31. októbra 2017 vykonáva v ústave na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Okresný súd svoje rozhodnutie zdôvodnil tým, že odsúdený svojim správaním a plnením svojich povinností vo výkone trestu nepreukázal žiadne polepšenie, o čom svedčí negatívne hodnotenie na odsúdeného z výkonu trestu, a tiež nie je možné od neho očakávať, že v prípade podmienenečného prepustenia na slobode povedie riadny život a to s poukazom na závažnosť spáchaného trestného činu (lúpež), na ústav, v ktorom odsúdený vykoná trest odňatia slobody (ústav na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia) i na skutočnosť, že podmienenečné zastavenie trestného stíhania ani podmienenečné odsúdenie s nariadeným probačným dohľadom nemali žiadaný a sledovaný vplyv na osobu odsúdeného, ktorý sa opakovane dopustil závažnej násilnej trestnej činnosti.

Proti tomuto uzneseniu zahlásil ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť navrhovateľ - občianske združenie Mládež ulice, ktorú bližšie písomne nezdôvodnilo.

Krajský súd ako nadriadený súd okresnému súdu podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a tak zistil, že sťažnosť navrhovateľa nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmienčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienene prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Z vyššie citovaných ustanovení § 66 Trestného zákona vyplýva, že súd môže odsúdeného podmienene prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k správne záveru, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu, avšak nebola splnená ani jedna materiálna podmienka, nakoľko odsúdený svojím správaním vo výkone trestu nepreukázal žiadne polepšenie a tiež nemožno od neho bezpečne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Pokiaľ ide o prvú materiálnu podmienku, táto sa viaže podľa jej gramatického znenia striktne na správanie odsúdeného vo výkone trestu. Polepšením v jej zmysle sa v resocializačnej rovine rozumie vývojový proces vnútornej premeny osobnosti odsúdeného, ktorá sa navonok prejavuje práve v jeho chovaní a správaní v podmienkach výkonu trestu. V súvislosti s rozhodovaním o prípadnom podmienčnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody plnenie tejto podmienky preukazuje príslušný ústav na výkon trestu v hodnotení odsúdeného (§ 62 zák. č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody). S ohľadom na povahu a účel tohto právneho inštitútu je odôvodneným úsudok, že o takomto polepšení môže okrem iného svedčiť, ak odsúdený riadne a zodpovedne plní povinnosti, ktoré vo výkone trestu pre neho vyplývajú z právnych predpisov, ak dodržiava ústavný poriadok a stanovený režim, plní pokyny príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže, dodržiava zásady slušného správania, iniciatívne spolupracuje a plní program zaobchádzania, dodržiava povinnosti a zákazy obsiahnuté v zákone o výkone trestu odňatia slobody a vo vyhláske, ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu a pod.

Krajský súd pri preskúmaní prvej materiálnej podmienky z obsahu spisového materiálu zistil, že odsúdený svojím správaním vo výkone trestu žiadne polepšenie nepreukázal, pretože správanie a vystupovanie počas výkonu trestu nebolo vždy na požadovanej úrovni. Vyskytli sa nedostatky v dodržiavaní ústavného poriadku a časového rozvrhu dňa - spal v nepovolenom čase, poškodzoval sa na zdraví, nadväzoval nepovolený kontakt s iným odsúdeným, porušil ústrojovú disciplínu, neplnil príkazy a nariadenia príslušníkov, opakovane odmietal pracovať, prechovával u seba nepovolené veci a porušil zásady slušného správania a vystupovania voči osobám, s ktorými prichádzal do kontaktu. Počas výkonu trestu nebol disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný bol až trinásťkrát !!!, naposledy dňa 29.04.2021 za nesplnenie príkazu príslušníka. Je teda zrejmé, že odsúdený sa v súčasnej dobe

ani formálnym spôsobom prispôsobil režimu výkonu trestu odňatia slobody a preto je aj podľa názoru sťažnostného súdu vzhľadom na tieto zistené skutočnosti potrebné na odsúdeného aj naďalej pôsobiť špecifickými formami a metódami vlastnými podmienkam vo výkone trestu odňatia slobody, ktoré sú nevyhnutné pre dovŕšenie jeho nápravy.

Pokiaľ ide o splnenie druhej podmienky, túto súd objasňuje a skúma ešte komplexnejšie. Posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie, v ktorom žil, celý doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu s jediným cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, t.j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

V danom prípade je potrebné poukázať na odpis registra trestov odsúdeného z ktorého vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ štyrikrát súdne trestaný. Prvé odsúdenie bolo rozhodnutím Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 3Pv 57/2020 z 26.05.2011 za prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Trestné stíhanie bolo podmienične zastavené so skúšobnou dobou v trvaní dvanásť mesiacov do 09.08.2012, v ktorej sa odsúdený osvedčil. Nasledovali tri odsúdenia za zločin lúpeže (v jednom prípade až v odseku 2, v jednom prípade uložený úhrnný trest i za spáchanie prečinu krádeže) spáchaný spolupáchatelstvom. Tresty boli uložené vo výmere tri roky s podmieničným odkladom výkonu na skúšobnú dobu v trvaní dva roky do 04.07.2016 s probačným dohľadom (odsúdený sa v skúšobnej dobe neosvedčil), štyri roky so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia (rozsudok Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 3T/118/2014 z 11.11.2014) a dva roky a šesť mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia (rozsudok Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 2T/63/2014 z 10.3.2015. Po neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmieničného odsúdenia bol odsúdený zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia (uznesenie Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 7T/3/2014 nadobudlo právoplatnosť rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave o sťažnosti odsúdeného uznesením sp. zn. 4Tos/81/2015 z 19.08.2015), avšak 15.06.2016 Okresný súd Trnava rozhodol o preradení odsúdeného do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a 31.10.2017 Okresný súd Levice do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia, v ktorom odsúdený vykonáva trest odňatia slobody doposiaľ.

Krajský súd v danom smere poznamenáva, že je pravdou, že každá osoba si v živote zaslúži dostať šancu na nápravu chýb, ktorých sa dopustila v minulosti a na preukázanie, že jej zlyhanie bolo ojedinelé a už sa nebude opakovať. Z histórie správania sa odsúdeného však možno vyvodíť, že jeho sklony k porušovaniu zákona i porušovaniu iných noriem správania (ako to vyplýva i z hodnotenia riaditeľa ZVJS) prevažujú nad ochotou žiť riadny a slušný život. V prípade odsúdeného A. B. teda riziko recidívy - opätovného zlyhania s poukazom na jeho správanie sa vo výkone trestu, a tiež vzhľadom na charakter, povahu predmetnej trestnej činnosti, za ktorú bol odsúdený, a jeho trestnú minulosť výrazne prevažuje nad možnosťou uveriť tomu, že občianske združenie (navrhovateľ) dostatočne subsumuje účel trestu, ktorý v súčasnosti plní ÚVTOS a to ochranu spoločnosti pred páchatelom trestnej činnosti navyše za situácie keď odsúdený sa ani vo výkone trestu sa nespráva tak, ako sa to od neho dôvodne očakáva (neplní príkazy a pokyny príslušníkov, porušuje ústrojovú disciplínu, poškodzuje sa na zdraví, opakovane odmieta pracovať poškodzuje majetok štátu a podobne ...)

Pokiaľ ide o posúdenie otázky prípadnej recidívy, táto je svojím spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať aj sklony odsúdeného porušovať pravidlá spoločnosti a rovnako i charakter a povahu trestnej činnosti, ktorej sa dopustil. Odsúdený napokon dostane (po výkone celého trestu) možnosť preukázať, že výkon trestu odňatia slobody v stanovenom rozsahu na jeho nápravu postačil a tento mal na neho dostatočný prevýchovný účinok tým, že sa už viac žiadnej trestnej činnosti nedopustí.

Z týchto dôvodov potom aj krajský súd mal za to, že u odsúdeného nie sú splnené podmienky pre jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v zmysle § 66 Trestného zákona, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.